

ลักษณะการแก้ไข

สถานการณ์อันเนื่องมาจาก ด้านเคมี ชีวะ รังสีและนิวเคลียร์

บทที่ ๑ เป็นการให้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการแก้ไขสถานการณ์อันเนื่องมาจาก ุสรน. รวมทั้งข้อกำหนดที่ใช้ในการอ้างอิง, สภาพแวดล้อม การปฏิบัติการ, เป้าหมาย, การจัดกำลัง และขั้นตอนการปฏิบัติการ บทที่ ๑ ให้ภาพรวมอย่างกว้างๆ เกี่ยวกับเนื้อหาที่เกี่ยวข้องในบทต่อไป และในภาคผนวก

กล่าวเบื้องต้น (Background)

๑-๑ จุดมุ่งหมายของคู่มือฉบับนี้มุ่งเน้นไปที่การปฏิบัติการทางยุทธวิธีเพื่อแก้ไขสถานการณ์อันเนื่องมาจาก ุสรน. ที่อาจเกิดขึ้นโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ อันก่อให้เกิดการแพร่กระจายวัตถุ ุสรน.

๑-๒ เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับวัตถุ ุสรน. มักทำให้เกิดภาวะสับสนอลหม่านและมีอันตราย จึงจำเป็นต้องตอบสนองโดยเร่งด่วน เพื่อบรรเทาความเจ็บปวดและความทุกข์ทรมานให้เหลือน้อยที่สุด ผู้ตอบสนองเหตุการณ์

ในระดับท้องถิ่น, ระดับรัฐ (จังหวัด) และในระดับประเทศ อาจรู้สึกเป็นภาระอันใหญ่หลวงเกินกว่าจะรับมือไหวตามขนาดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง อีกทั้งกระทรวงกลาโหมอาจได้รับการร้องขอให้เข้าช่วยเหลือสนับสนุนเพิ่มเติมโดยผ่านทาง “กรอบการตอบสนองภัยพิบัติแห่งชาติ” [National Response Framework (NRF)] ดังตัวอย่างในอดีตที่กระทรวงกลาโหมได้เคยให้การสนับสนุนในระหว่างที่เกิดเหตุการณ์ทำนองนี้

- **สถานการณ์** ในฤดูใบไม้ร่วง ปี ค.ศ. ๒๐๐๑ ได้มีการส่งของจดหมายบรรจุสปอร์เชื้อแอนแทรกซ์ (Anthrax) ได้ถูกส่งไปยังเจ้าหน้าที่สื่อมวลชน และเจ้าหน้าที่ของสภาองเกรส สหรัฐอเมริกา ซึ่งสรุปได้ทันทีว่าจดหมายเหล่านี้ทำให้เกิดโรคติดเชื้อได้ จึงถือว่าเป็นกรณีแรกที่เกิดจากความจงใจปล่อยกระจายเชื้อแอนแทรกซ์ จุดศูนย์กลางการระบาดของเชื้อโรคนี้อยู่ใน ๖ เมือง โดยที่ผู้ป่วยแต่ละคนได้รับเชื้อสปอร์ของเชื้อโรคที่ปนเปื้อนอยู่ในซองจดหมายใน ๖ เมืองใหญ่ อันประกอบด้วยฟลอริดา, นิวยอร์ก, นิวเจอร์ซีย์, คอนเนคติกัต, อาคารรัฐสภาของสหรัฐอเมริกา กรุงวอชิงตัน ดีซี [Washington, District of Columbia (D.C.)] รวมทั้งเขตปกครองพิเศษวอชิงตัน ดี.ซี. และในส่วนภูมิภาค ได้แก่ รัฐแมริแลนด์ และรัฐเวอร์จิเนีย

- **ผลกระทบที่เกิดขึ้น** จากการระบาดของเชื้อแอนแทรกซ์ ทำให้มีผู้ป่วยถึง ๒๒ คน โดยที่ผู้ป่วย ๑๑ คน มีอาการติดเชื้อบริเวณผิวหนัง และอีกจำนวน ๑๑ คน ติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจ และยังมีผู้ที่เสียชีวิตจากการสูดดมเชื้อแอนแทรกซ์จากการหายใจอีก ๕ คน นอกเหนือจากการระบาดของเชื้อในเมืองใหญ่แล้ว ยังส่งผลกระทบทางด้านจิตวิทยาในภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศด้วย ทำให้ประชาชนทั่วไปรู้สึกวิตกกังวลเกี่ยวกับจดหมาย

ที่ต้องสงสัย ความตื่นตระหนกนี้ได้ไปกระตุ้นให้เกิดรายงานข่าวเพิ่มเติมที่อาจเกี่ยวข้องกับเชื้อแอนแทรกซ์ขึ้นมาอีก ซึ่งในเวลาต่อมาพบว่าเป็นรายงานข่าวที่คลาดเคลื่อน

- **การสนับสนุน** เมื่อมีการร้องขอให้กระทรวงกลาโหมจัดหน่วยตอบสนองเหตุการณ์ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการแก้ไขสถานการณ์ที่อาคารรัฐสภา สหรัฐอเมริกา หน่วยทหารเข้าไปทำการเก็บรวบรวมตัวอย่างด้วยการสวมใส่เครื่องแต่งกายป้องกัน ระดับ A และดำเนินการวิธีทำลายล้างพิษให้กับชุดปฏิบัติการ และผู้ตอบสนองเหตุการณ์รายอื่นๆ ด้วยเจ้าหน้าที่ทหารที่ทำหน้าที่ตอบสนองเหตุการณ์ด้าน คสชน. ได้รับการกิจให้กำจัดจดหมายที่เปื้อนพิษให้หมดไปจากอาคารไพรซ์นีย์ที่ถนน P ในกรุงวอชิงตัน ดี.ซี.

๑-๓ เพื่อให้เกิดการประสานสอดคล้องระหว่างการสนับสนุนของกระทรวงกลาโหมกับการปฏิบัติการแก้ไขสถานการณ์ หน่วยจำเป็นต้องมีความเข้าใจในพันธกิจสนับสนุนเหตุฉุกเฉิน [Emergency Support Function (ESF)] ตามกรอบการตอบสนองภัยพิบัติแห่งชาติ โดยที่พันธกิจสนับสนุนเหตุฉุกเฉิน จะระบุถึงรายละเอียดเกี่ยวกับภารกิจ, นโยบาย, การจัดและหน้าที่รับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐ เพื่อประสานงานด้านทรัพยากรและการสนับสนุน ในระหว่างที่เกิดเหตุการณ์สำคัญในระดับชาติ พันธกิจสนับสนุนเหตุฉุกเฉิน (ESF) อาจกำหนดได้ ดังนี้

- ESF1 การขนส่ง
- ESF2 การสื่อสาร
- ESF3 สาธารณะและสิ่งปลูกสร้าง
- ESF4 การฉกฉวยเพลิง

- ESF5 การจัดการเหตุฉุกเฉิน
- ESF6 การดูแลผู้คนจำนวนมาก, การหาที่พักพิง และการบริการขั้นพื้นฐานสำหรับการดำรงชีพของประชาชน
- ESF7 การสนับสนุนทรัพยากร, การจัดการส่งกำลังบำรุง และการสนับสนุนทรัพยากร
- ESF8 การสาธารณสุขและการบริการทางการแพทย์
- ESF9 ด้านการค้นหาและการกู้ภัย
- ESF10 การตอบสนองต่อวัตถุอันตรายและวัตถุน้ำมัน
- ESF11 การเกษตรและทรัพยากรธรรมชาติ
- ESF12 การพลังงาน
- ESF13 ความปลอดภัยและความมั่นคงของสาธารณะ
- ESF14 การฟื้นฟูของชุมชนในระยะยาว
- ESF15 กิจกรรมต่างประเทศ

๑-๔ คู่มือฉบับนี้ยังได้ให้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับหลักนิยมนำด้วยการแก้ไขสถานการณ์ ซึ่งสอดคล้องประสานรวมเข้ากับยุทธศาสตร์ชาติ และยุทธศาสตร์ทหาร รวมไปถึงนโยบายและหลักนิยมนร่วม และกรอบการตอบสนองภัยพิบัติแห่งชาติ

๑-๕ ในบทนี้เป็นการนำเสนอข้อกำหนดที่ใช้โดยตลอดทั่วทั้งเอกสารคู่มือฉบับนี้ อีกทั้งยังให้รายละเอียดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมการปฏิบัติการ ที่ต้องดำเนินการแก้ไขสถานการณ์อันเนื่องมาจาก ศพ.ร.ร.วมทั้งปัจจัยต่าง ๆ อันส่งผลกระทบต่อการสนับสนุนการตอบสนองภัยพิบัติ

ข้อกำหนดสำหรับใช้อ้างอิง (Terms of Reference)

๑-๖ ในหัวข้อนี้ ให้รายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับคำนิยามที่สำคัญที่ใช้โดยตลอดทั่วทั้งคู่มือฉบับนี้ คำนิยามที่สำคัญ ได้แก่

- **การแก้ไขสถานการณ์อันเนื่องมาจากเคมี ชีวะ รั้งสีและนิวเคลียร์** หมายถึง การดำเนินการทำแผน, เตรียมการ, ตอบสนองเหตุการณ์และฟื้นฟู จากเหตุการณ์อันเนื่องมาจากเคมี ชีวะ รั้งสี และนิวเคลียร์ (คู่มือ JP 3-41) ในรูปที่ ๑-๑ แสดงให้เห็นถึงกลุ่มของอันตรายทั่วไปซึ่งจำเป็นต้องใช้การปฏิบัติการแก้ไขสถานการณ์

- **อาวุธที่มีอำนาจทำลายสูง** หมายถึง อาวุธที่สามารถก่อให้เกิดการทำลายล้างได้อย่างมากมาย หรือทำให้การบาดเจ็บล้มตายเป็นจำนวนมาก และไม่นับรวมไปถึงวิธีการขนส่งหรือระบบขับเคลื่อนอาวุธซึ่งวิธีการดังกล่าวได้แยกออกไปและเป็นส่วนที่แยกออกจากระบบอาวุธ (คู่มือJP 3-40) สำหรับความหมายอื่นๆ อาจพบคำว่าอาวุธที่มีอำนาจทำลายสูง (WMD) ในรัฐบัญญัติของสหรัฐอเมริกา หมวด ๑๘ ว่าด้วยอาชญากรรมและวิธีการสอบสวนด้านอาชญากรรม (18 USC 2332a) และรัฐบัญญัติของสหรัฐอเมริกา หมวด ๕๐ ว่าด้วย การสงครามและการป้องกันประเทศ (50 USC 2302) รวมทั้งกรอบการตอบสนองภัยพิบัติแห่งชาติ (NRF)

- **อำนาจในการตอบสนองเหตุฉุกเฉิน** หมายถึง การตั้งอำนาจชั่วคราวจากฝ่ายพลเรือนให้แก่ผู้นำหน่วยทหารภายใต้กระทรวงกลาโหมและ/หรือเจ้าหน้าที่พลเรือนที่มีหน้าที่รับผิดชอบของกระทรวงกลาโหมเพื่อใช้ทรัพยากรภายใต้การกำกับของตน หรือภายใต้การสั่งการเพิ่มเติมจากกองบัญชาการหน่วยเหนือ และให้การสนับสนุนทรัพยากรที่มีอยู่

เพื่อช่วยชีวิต, ป้องกันความทุกข์ยากของประชาชน หรือบรรเทาความเสียหายต่อทรัพย์สินอย่างรุนแรง ภายใต้สถานการณ์ร้ายแรงที่กำลังเกิดขึ้น และไม่มีเวลามากพอเพื่อขออนุมัติจากผู้มีอำนาจระดับสูง ผู้ที่มีอำนาจตอบสนองเหตุฉุกเฉินไม่อนุญาตให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือนสั่งใช้กำลังทหาร ซึ่งมีกฎระเบียบ มีกฎหมายรองรับ และมีข้อบังคับไว้เป็นการเฉพาะ (ระเบียบ กท. ที่ 3025.18)

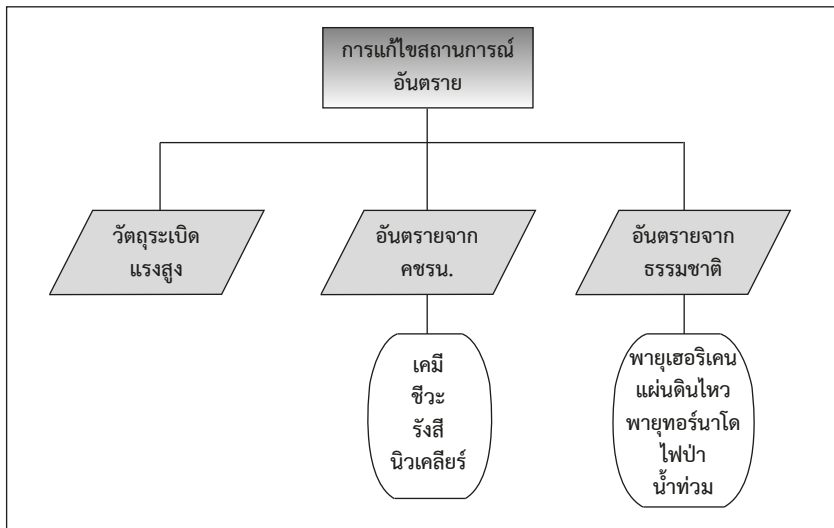
- *ผู้ตอบสนองเหตุรายแรก (first responder)* หมายถึง นักผจญเพลิง, ผู้บังคับใช้กฎหมาย, เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย, เจ้าหน้าที่กู้ชีพฉุกเฉิน และเจ้าหน้าที่ทำลายและเก็บกู้วัตถุระเบิด (EOD) ผู้ที่ต้องตอบสนองเหตุในขั้นต้น ทำหน้าที่ตอบสนองเหตุอันตรายทุกเหตุการณ์ในกรณีเร่งด่วน (คำสั่ง กท. ที่ 6055.17)

- *ผู้ตอบสนองเหตุฉุกเฉิน (emergency responder)* หมายถึง นักผจญเพลิง, ผู้บังคับใช้กฎหมาย, เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย, เจ้าหน้าที่กู้ชีพฉุกเฉิน, เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการและจัดการเหตุฉุกเฉิน และเจ้าหน้าที่ทำลายและเก็บกู้วัตถุระเบิด, แพทย์, พยาบาล, ผู้ให้การรักษาทางการแพทย์ในที่พยาบาล, เจ้าหน้าที่เตรียมความพร้อมเพื่อบรรเทาสาธารณภัย, เจ้าหน้าที่ด้านการสาธารณสุข, เจ้าหน้าที่ช่างยุทธโยธา และเจ้าหน้าที่การศพ (คำสั่ง กท. ที่ 3020.52)

- *ผู้ตอบสนองเหตุด้านเคมี ชีวะ รัังสี และนิวเคลียร์* หมายถึง เจ้าหน้าที่ทหารหรือพลเรือนภายใต้กระทรวงกลาโหม ซึ่งได้รับการฝึกให้ตอบสนองเหตุการณ์ด้าน คชรณ. และได้รับประกาศนียบัตรรับรองการปฏิบัติการให้มีความปลอดภัยในระดับที่เหมาะสม ซึ่งเป็นไปตามระเบียบ

ข้อบังคับแห่งรัฐบาลกลางสหรัฐอเมริกา หมวด ๒๙ (29 CFR 1910.120) และข้อกำหนดของสมาคมป้องกันอัคคีภัยแห่งชาติ (NFPA) ที่ ๔๗๒ สำหรับระดับการรับรองผู้ตอบสนองเหตุด้าน คชนร. ประกอบด้วย

- การตระหนักรู้
- การปฏิบัติการ
- เจ้าหน้าที่ทางเทคนิค

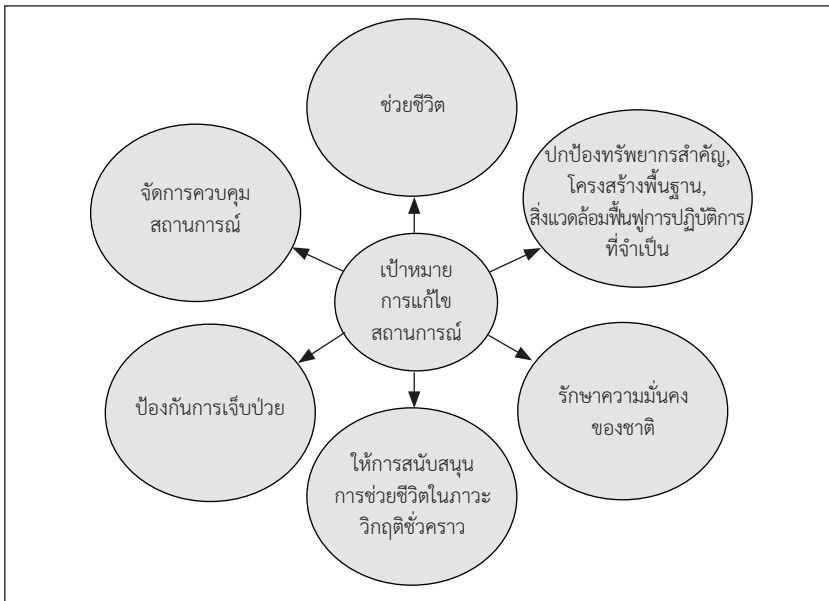

รูปที่ ๑-๑ โอกาสเกิดการแก้ไขสถานการณ์อันตรายอันเนื่องมาจาก คชนร.

เป้าหมาย (Goal)

๑-๗ เป้าหมายเป็นการมุ่งไปที่วิธีการของกระทรวงกลาโหมเพื่อดำเนินการแก้ไขสถานการณ์อันเนื่องมาจาก คชนร. ซึ่งช่วยให้เกิดความเข้าใจได้อย่างกว้างๆ ถึงวัตถุประสงค์ในการแก้ไขสถานการณ์อันเนื่องมาจาก คชนร.

๑-๘ เป้าหมายหลักของการแก้ไขสถานการณ์อันเนื่องมาจาก คชน. คือ การช่วยชีวิต; ป้องกันการเจ็บป่วย; สนับสนุนการช่วยชีวิตใน ภาวะวิกฤติชั่วคราว; ช่วยปกป้องทรัพยากรที่สำคัญ รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งแวดล้อม; พื้นฟูการปฏิบัติการที่จำเป็น; จัดการควบคุมสถานการณ์ และการรักษาความมั่นคงของชาติ รูปที่ ๑-๒ แสดงถึงเป้าหมายของ การแก้ไขสถานการณ์อันเนื่องมาจาก คชน.

รูปที่ ๑-๒ เป้าหมายการแก้ไขสถานการณ์อันเนื่องมาจาก คชน.

๑-๙ หลักการป้องกัน คชน. คือการหลีกเลี่ยงการเปื้อนพิษ, การป้องกัน และการทำลายล้างพิษ ซึ่งเป็นการสนับสนุนเป้าหมายเหล่านี้ ด้วยเช่นกัน ตัวอย่างเช่น

- **การช่วยชีวิต** ในการปฏิบัติการแก้ไขสถานการณ์ การช่วยชีวิตมีลำดับความเร่งด่วนมากที่สุด โดยรวมไปถึงมาตรการช่วยชีวิตเร่งด่วนจากผู้ตอบสนองเหตุร้ายแรก, เทคนิคการให้การดำรงชีวิตดำเนินต่อไปได้ (การทำลายล้างพิษฉุกเฉิน, การทำลายล้างพิษผู้ป่วยจำนวนมาก) รวมไปถึงมาตรการป้องกันโรคเพื่อให้น่าเชื่อถือถึงการดูแลผู้ป่วย, การรักษาพยาบาลและความปลอดภัยในระยะยาว

- **การป้องกันการบาดเจ็บ** มาตรการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันมีส่วนช่วยในการป้องกัน หรือบรรเทาผลกระทบจากการสัมผัสกับสารอันตรายที่ก่อให้เกิดการบาดเจ็บหรือล้มป่วย มาตรการเหล่านี้ ได้แก่ การกำหนดเขตรักษาความปลอดภัย และการกำหนดเขตควบคุมอันตราย

- **ให้การสนับสนุนการช่วยชีวิตในภาวะวิกฤติชั่วคราว** มาตรการที่เกี่ยวข้องกับการตอบสนองเหตุการณ์ เป็นการดำเนินการเพื่อช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือน ในการเตรียมการให้บริการทางการแพทย์สำหรับผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ

- **การป้องกันทรัพยากรที่สำคัญ, โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งแวดล้อม** การป้องกันทรัพยากรที่สำคัญ, โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งแวดล้อมเกิดขึ้นได้ด้วยการประยุกต์ใช้ความพยายามในการทำลายล้างพิษ, การเตือนภัยล่วงหน้า, การรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และการป้องกันกำลังพลที่เป็นกำลังสำคัญ การตกลงใจบังคับใช้ที่หลบภัยในที่เกิดเหตุ หรือใช้การอพยพ ก็เป็นการสนับสนุนการป้องกันทรัพยากรด้วยเช่นกัน

- **การฟื้นฟูการปฏิบัติการที่จำเป็น** ภายหลังจากเกิดเหตุการณ์ด้าน คชน. มักทำให้เกิดการสูญเสียการบริการหรือการปฏิบัติการที่จำเป็น การฟื้นฟูให้กลับคืนสภาพโดยเร็วเกี่ยวกับกระแสไฟฟ้า, ทรัพยากรน้ำ, เครือข่ายการสื่อสาร และเส้นทางคมนาคม ต้องดำเนินการควบคู่ไปพร้อมกับความพยายามในการทำลายล้างพิษ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบังคับบัญชาเพื่อให้สามารถปฏิบัติการกิจได้อย่างต่อเนื่อง

- **การจัดการควบคุมเหตุการณ์** การควบคุมการเข้าถึงสถานที่เกิดเหตุการณ์ และการใช้ขั้นตอนการปฏิบัติในการทำลายล้างพิษอย่างถูกต้องย่อมช่วยจำกัดการปนเปื้อนพิษไม่ให้แพร่กระจายออกไป การกำหนดเขตควบคุมอันตราย (เขตปลอดภัย, เขตเฝ้าระวังและเขตอันตราย) ช่วยให้ความมั่นใจว่ามีพื้นที่ปลอดภัยสำหรับผู้ปฏิบัติหน้าที่ตอบสนองเหตุฉุกเฉิน รวมทั้งหน่วยต่างๆ ที่เข้าให้การสนับสนุน

- **การรักษาความมั่นคงของชาติ** หลักการป้องกัน คชน. มีส่วนช่วยในการรักษาความมั่นคงของชาติ โดยการป้องกันโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญภายในประเทศ เมื่อกำลังทหารได้เตรียมกำลังไว้เพื่อตอบสนองเหตุการณ์ ก็ถือว่าเป็นการสนับสนุนเป้าหมายยุทธศาสตร์อันยิ่งใหญ่ของชาติเพื่อรักษาความมั่นคงของชาติ

สภาพแวดล้อมการปฏิบัติการ (Operational Environments)

๑-๑๐ เมื่อมีความจำเป็นต้องเข้าปฏิบัติการแก้ไขสถานการณ์อันเนื่องมาจาก คชน. ไม่ว่าจะเกิดขึ้นในพื้นที่ใดๆ ก็ตาม กระบวนการภายในต้องเตรียมความพร้อม เพื่อปฏิบัติการแก้ไขสถานการณ์นั้นเมื่อได้รับการร้องขอ

๑-๑๑ สภาพแวดล้อมการปฏิบัติการ ประกอบด้วยสภาพเงื่อนไข, สภาวะแวดล้อม และกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อการใช้ขีดความสามารถในการเข้าปฏิบัติการ และมีผลต่อการตกลงใจของผู้บังคับบัญชา กระทรวงกลาโหมต้องเข้าปฏิบัติการแก้ไขสถานการณ์อันเนื่องมาจาก คชรณ. ตามสภาพแวดล้อมการปฏิบัติการใน ๓ ลักษณะ ดังต่อไปนี้

- **สนับสนุนการป้องกันให้แก่เจ้าหน้าที่พลเรือนสำหรับการตอบสนองเหตุการณ์ในประเทศ** การตอบสนองเหตุการณ์ลักษณะนี้ เป็นการให้ความช่วยเหลือหน่วยงานต่างๆ ภายในประเทศ ซึ่งเป็นไปตามคำแนะนำตามกรอบการตอบสนองภัยพิบัติแห่งชาติ กระทรวงกลาโหมปฏิบัติการสนับสนุนภายใต้ขีดความสามารถของตน โดยอาศัยนายทหารติดต่อกับผู้บัญชาการเหตุการณ์

- **สนับสนุนการป้องกันตามการร้องขอของต่างประเทศ** กระทรวงกลาโหมสนับสนุนกระทรวงการต่างประเทศด้วยการปฏิบัติการตามที่มีการร้องขอจากต่างประเทศ อาจเป็นกิจในต่างประเทศ ที่ผ่านมาทางกระทรวงการต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม ผู้บังคับบัญชาของหน่วยภายใต้กระทรวงกลาโหม อาจต้องเลือกใช้มาตรการปฏิบัติที่เหมาะสมในสถานการณ์ที่มีภัยคุกคามต่อชีวิต ในขณะที่รอคอยกิจจากกระทรวงกลาโหม หรือจากกระทรวงการต่างประเทศ

- **การปฏิบัติการที่นำโดยกระทรวงกลาโหม** กระทรวงกลาโหมดำเนินการปฏิบัติการนำ เพื่อตอบสนองเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับกำลังทหารของกระทรวงกลาโหม และกำลังของชาติพันธมิตร นอกเหนือจากการปฏิบัติการทางทหาร การปฏิบัติการลักษณะนี้ได้แก่ การปฏิบัติการตอบสนองเหตุการณ์ภายในที่ตั้งหน่วยทหาร

๑-๑๒ เมื่อกำลังทหารของกระทรวงกลาโหมได้รับมอบกิจให้สนับสนุนเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือน ในการแก้ไขสถานการณ์ภายในประเทศ หรือการแก้ไขสถานการณ์ในต่างประเทศ ผู้บัญชาการเหตุการณ์เป็นผู้ที่กำหนดระดับการแต่งกายป้องกัน อย่างไรก็ตาม ในการปฏิบัติการตอบสนองเหตุการณ์ที่นำโดยกระทรวงกลาโหม เจ้าหน้าที่ของกระทรวงกลาโหมที่มีอาวุโสสูงสุดในที่นั้น เป็นผู้ตกลงใจตามสถานการณ์ความเสี่ยง รวมทั้งการตกลงใจใช้ระดับการแต่งกายป้องกันด้วย

๑-๑๓ กระทรวงรักษาความมั่นคงภายใน (Department of Homeland Security) เป็นหน่วยงานนำการปฏิบัติ เพื่อการแก้ไขสถานการณ์ เพื่อตอบสนองเหตุการณ์ภายในประเทศ และกระทรวงการต่างประเทศ เป็นหน่วยงานนำการปฏิบัติ สำหรับการตอบสนองการแก้ไขสถานการณ์ในต่างประเทศ ในสภาพแวดล้อมการปฏิบัติการทั้งสองลักษณะ กระทรวงกลาโหมปฏิบัติการสนับสนุนกระทรวงความมั่นคงภายในหรือกระทรวงการต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม กระทรวงกลาโหมมีอำนาจเต็มภายใต้สภาพแวดล้อมการปฏิบัติการในลักษณะที่สาม ในการปฏิบัติการตอบสนองเหตุการณ์ทั้งสามลักษณะนี้ กระทรวงกลาโหมได้ส่งวนไว้ซึ่งการควบคุมบังคับบัญชาหน่วยทหารต่างๆ ภายใต้สังกัดกระทรวงกลาโหม

กิจ (Tasks)

๑-๑๔ ในรูปที่ ๑-๔ แสดงถึงภาพเกี่ยวกับกิจต่างๆ ในการปฏิบัติการแก้ไขสถานการณ์อันเนื่องมาจาก คชรณ. ซึ่งมีการดำเนินการในห้วงการปฏิบัติตามขั้นตอนการแก้ไขสถานการณ์ ดังต่อไปนี้

- **การประเมินสถานการณ์** หน่วยที่ทำหน้าที่ตอบสนองเหตุการณ์ต้องรวบรวม, วิเคราะห์ข้อมูลอย่างต่อเนื่องในห้วงก่อน, ระหว่าง และภายหลังการปฏิบัติการกิจแต่ละครั้ง ทั้งนี้เพื่อช่วยยืนยัน, ปรับแก้ไข หรือหักล้างข้อวิเคราะห์ครั้งก่อนๆ การดำเนินการประเมินสถานการณ์ เป็นการสนับสนุนขีดความสามารถในการกำหนดความต้องการในอนาคต ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นต่อการวางแผนและการปรับเปลี่ยนขั้นตอนการปฏิบัติการดำเนินการประเมินสถานการณ์ในด้านต่าง ๆ เช่น ภัยคุกคาม, ความพร้อม, แผนและยุทธวิธี เทคนิค และระเบียบปฏิบัติ, การตรวจหาและการวิเคราะห์ รวมทั้งการเฝ้าตรวจ โดยที่หน่วยในระดับยุทธวิธี, ชุดปฏิบัติการตอบสนอง (ชุดปฏิบัติการทำลายล้างพิษ หรือชุดสำรวจ) เป็นผู้ประเมินข้อมูลเกี่ยวกับอันตราย (เช่น สารประเภทไวไฟ, สารทำปฏิกิริยา, สารที่ระเบิดได้ และ คุณสมบัติทางกายภาพ, ความจำเป็นในการใช้เครื่องแต่งกายป้องกัน, ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพอากาศ, แผนผังของสถานที่เกิดเหตุ)

- **ดำเนินการประสานงาน** หน่วยที่รับผิดชอบในการตอบสนองต้องดำเนินการประสานงานอย่างเต็มที่โดยตลอดทั่วทั้งย่าน การปฏิบัติการกิจ การปฏิบัติเพื่อการประสานงาน หมายถึงการฝึกปฏิบัติ, การเตือนภัยและการรายงาน, การควบคุมบังคับบัญชาและการประสาน สอดคล้อง, การรักษาความปลอดภัยและการควบคุม, การพิสูจน์ทราบ ทางด้านนิติวิทยาศาสตร์, การเก็บและการบรรจุหีบห่อตัวอย่าง, การปฏิบัติการ ด้านกิจการพลเรือนและการประชาสัมพันธ์, หน่วยในระดับยุทธวิธี, ชุดปฏิบัติการตอบสนอง (ชุดสำรวจ คชนร.) ดำเนินการประสานกับกำลังทหาร หน่วยเฉพาะกิจ (หรือกับหน่วยที่ให้การสนับสนุนอื่นๆ) เพื่อประสาน เกี่ยวกับเวลาและสถานที่ที่เคลื่อนมาบรรจบ สำหรับการปฏิบัติการใน

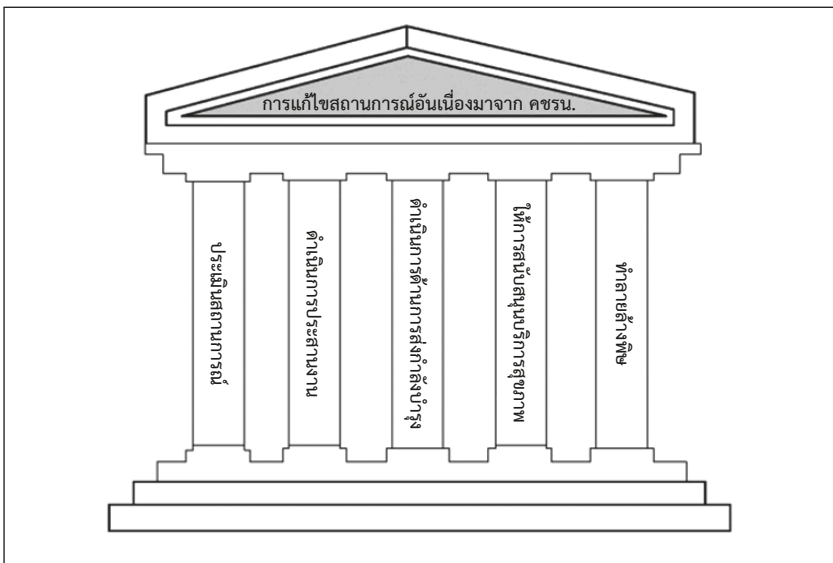
พื้นที่พักรอหรือปรับแก้ไขการปฏิบัติการให้เป็นปัจจุบัน หน่วยปฏิบัติการตอบสนองเข้ารายงานตัวต่อที่บัญชาการเหตุการณ์ พร้อมกับรับมอบกิจตามระดับการฝึกของตน และตามความจำเป็นของเหตุการณ์

- **ดำเนินการด้านการส่งกำลังบำรุง** หน่วยตอบสนองเหตุดำเนินการวางแผนและเคลื่อนย้ายกำลัง และดำรงความต่อเนื่องของส่วนปฏิบัติการเพื่อแก้ไขสถานการณ์ การดำเนินการด้านการส่งกำลังบำรุงอาจดำเนินการโดยชุดปฏิบัติการตอบสนอง อันได้แก่ การส่งยุทธโปกรณ์เข้าประจำจุดตำแหน่งเพื่อเตรียมการปฏิบัติการ, การอพยพผู้ได้รับบาดเจ็บ, ศพ และตัวอย่าง, การส่งกำลังพลและยุทธโปกรณ์เข้าประจำการ, รวมทั้งดำรงรักษาสิ่งอำนวยความสะดวกและสิ่งอุปกรณ์ต่างๆ

- **การสนับสนุนบริการสุขภาพ** หน่วยปฏิบัติการตอบสนองเหตุการณ์ต้องจัดให้มีการสนับสนุนบริการสุขภาพในระหว่างการปฏิบัติการแก้ไขสถานการณ์ การสนับสนุนบริการสุขภาพ (health service support: HSS) เป็นการกล่าวถึงการดำเนินการ, การจัดให้มี, การเตรียมการส่งเสริม, การปรับปรุง, การสนับสนุนรักษาสวัสดิภาพ, การอนุรักษ์ ซึ่งเป็นการบริการเพื่อสวัสดิภาพของกำลังพล รวมทั้งการฟื้นฟูสภาพจิตใจและร่างกาย การบริการเหล่านี้ ได้แก่ การบริหารจัดการเกี่ยวกับทรัพยากรที่ให้บริการต่อสุขภาพ (กำลังพล, เงิน, สิ่งอำนวยความสะดวก) รวมไปถึงมาตรการป้องกันสุขภาพและการรักษาพยาบาล, การเคลื่อนย้ายผู้ที่มีบาดเจ็บ, ผู้ได้รับบาดเจ็บและผู้ป่วย; การคัดแยกคนที่มีสุขภาพแข็งแรงและจัดการกับคนที่มีแนวโน้มเจ็บป่วย; การบริหารจัดการโลหิต, สิ่งอุปกรณ์และยุทธโปกรณ์สายแพทย์ รวมทั้งการปรนนิบัติบำรุง, การควบคุมความเครียดจากการรบและการรักษาพยาบาล, บริการทันตกรรม, สัตวแพทย์, ห้องปฏิบัติการ, การวัดสายตา, การบำบัดทางโภชนาการ และการบริการข่าวกรองการแพทย์ มีการใช้คำว่า

“การป้องกันด้านสุขภาพของกำลังรบ” ตามเอกสารคู่มือ JP 1-02 ซึ่งให้ความหมายที่ได้นำมาประยุกต์ใช้ หมายถึง มาตรการส่งเสริม, ปรับปรุงหรืออนุรักษ์สภาพสวัสดิภาพที่ดีทั้งในเชิงพฤติกรรม และสภาพร่างกายของกำลังพลในแต่ละเหล่าทัพ เพื่อช่วยให้ส่วนกำลังรรมมีสุขภาพที่ดีและร่างกายแข็งแรง รวมทั้งการป้องกันการได้รับบาดเจ็บและภาวะเจ็บป่วย และการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพของส่วนกำลังรบ

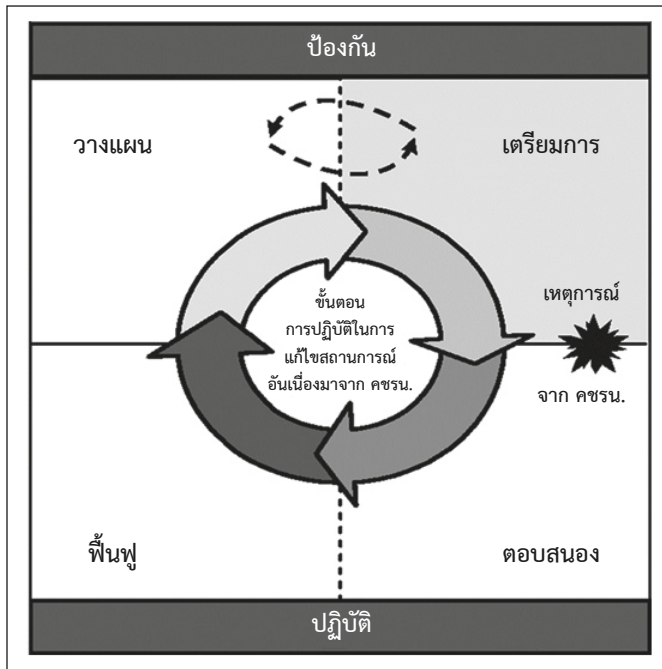
● **การทำลายล้างพิษ** ชุดปฏิบัติการตอบสนองเหตุการณ์ต้องจัดการเปื้อนพิษออกจากตัวกำลังพล, ยุทโธปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก การดำเนินการทำลายล้างพิษ ประกอบด้วย การทำลายล้างพิษฉุกเฉิน, การทำลายล้างพิษชุดปฏิบัติการตอบสนองเหตุการณ์, การทำลายล้างพิษผู้ป่วยจำนวนมาก และการทำลายล้างพิษผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ

รูปที่ ๑-๓ เสาหลักเกี่ยวกับกิจสำหรับการแก้ไขสถานการณ์อันเนื่องมาจาก คชนร.

ขั้นตอนการปฏิบัติการ (Operations Process)

๑-๑๕ ขั้นตอนการปฏิบัติการประกอบด้วยการปฏิบัติที่สำคัญ ๔ ประการ ได้แก่ การวางแผน, การเตรียมการ, การนำไปปฏิบัติ และการประเมินอย่างต่อเนื่อง การแก้ไขสถานการณ์อันเนื่องมาจาก ชครน. ดำเนินไปตามลักษณะนี้ ตามขั้นตอนการปฏิบัติการแก้ไขสถานการณ์อันเนื่องมาจาก ชครน. ขั้นตอนการปฏิบัติได้ขยายขอบเขตครอบคลุมไปจนถึงขั้นตอนการปฏิบัติย่อยอื่นๆ อีก ๒ ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการตอบสนองเหตุการณ์ และขั้นตอนการฟื้นฟู การขยายขอบเขตการปฏิบัติออกไปนั้น จำเป็นที่ต้องกล่าวถึงการแบ่งระดับขั้นของความพยายามในการปฏิบัติการฉุกเฉินไปจนถึงการฟื้นฟูเพื่อให้คืนสภาพกลับมาเป็นปกติ การดำเนินการประเมินอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การปฏิบัติในห้วงก่อนเกิดเหตุการณ์ไปจนถึงการปฏิบัติภายหลังเกิดเหตุการณ์ ขั้นการวางแผนและการเตรียมการเป็นการสนับสนุนความพยายามในการป้องกันตามกรอบการตอบสนองภัยพิบัติแห่งชาติ ในขณะที่ขั้นตอนการตอบสนองและการฟื้นฟูเป็นการสนับสนุนเพื่อบรรเทาผลกระทบตามกรอบการตอบสนองภัยพิบัติแห่งชาติ

รูปที่ ๑-๔ ขั้นตอนการปฏิบัติเพื่อแก้ไขสถานการณ์อันเนื่องมาจาก คสชน.

การวางแผน (Plan)

๑-๑๖ การวางแผนมีความเกี่ยวข้องกับการประเมินสภาพแวดล้อมปฏิบัติการ และเป็นตัวช่วยสำหรับผู้บังคับบัญชาในการตรวจสอบมาตรฐานที่ต่ำสุด เพื่อการฝึก, การจัดหน่วย, ยุทโธปกรณ์ และทรัพยากรเพื่อใช้ในการป้องกัน ขั้นตอนการวางแผนของหน่วยตอบสนองเหตุการณ์เป็นการตรวจสอบการเตรียมการและเอื้อต่อการปฏิบัติการตอบสนองและการฟื้นฟู ในบทที่ ๒ และผนวก ก เป็นการอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนการวางแผน

การเตรียมการ (Prepare)

๑-๑๗ การเตรียมการเป็นการนำแผนที่ได้รับอนุมัติและข้อตกลงใจที่เกี่ยวข้องมาใช้ เพื่อทำให้ความพร้อมมากยิ่งขึ้น โดยอาศัยการฝึกอบรม, การฝึกปฏิบัติ, มีประกาศนียบัตรรับรอง หน่วยตอบสนองเหตุการณ์ริเริ่มใช้มาตรการลดความล่าช้า เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ป้องกันและบรรเทาผลกระทบ ในบทที่ ๓ และ ผนวก ข เป็นการอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนการเตรียมการ

การตอบสนองเหตุการณ์ (Respond)

๑-๑๘ ขั้นตอนการตอบสนองเหตุการณ์เป็นการกล่าวถึงผลกระทบโดยตรงจากเหตุการณ์ในระยะสั้น หน่วยปฏิบัติการตอบสนองริเริ่มใช้มาตรการตอบสนองร่วมกับการปฏิบัติตามมาตรฐานนั้น เพื่อช่วยชีวิต, ป้องกันทรัพยากร และกำหนดการควบคุม ในบทที่ ๔ และ ผนวก ค เป็นการอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนการตอบสนองเหตุการณ์

การฟื้นฟู (Recover)

๑-๑๙ หน่วยตอบสนองเหตุการณ์ริเริ่มการใช้ขั้นตอนการฟื้นฟูโดยมุ่งเน้นไปที่การฟื้นฟูขีดความสามารถเพื่อกลับมาปฏิบัติการกิจได้อีกครั้งหนึ่ง รวมทั้งการฟื้นฟูการบริการภาครัฐและการบริการสาธารณะที่ถูกขัดขวางจากเหตุการณ์ ขั้นตอนการปฏิบัติเพื่อการฟื้นฟู ยังรวมไปถึงการบรรเทาผลอันตรายที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลันในขั้นที่สมบูรณ์ ในบทที่ ๕ และผนวก ง เป็นการอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนการฟื้นฟู

ขั้นตอนการปฏิบัติการร่วม (Joint Operational Phases)

๑-๒๐ ในระหว่างการปฏิบัติการตอบสนองเหตุภายในประเทศหรือในต่างประเทศ ชุดปฏิบัติการตอบสนองต้องปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติต่างๆ เพื่อเข้าหาที่หมาย เช่นเดียวกับการปฏิบัติการส่งทหารเข้าวางกำลัง ขั้นตอนการปฏิบัตินี้ควบคู่ขนานไปกับขั้นตอนการปฏิบัติการ ซึ่งเป้าหมายของการแก้ไขสถานการณ์อันเนื่องมาจาก คชน. นั้นเปิดเผยอย่างชัดเจนความสัมพันธ์ที่ควบคู่ขนานนี้ได้แสดงไว้ในรูปที่ ๑-๕

๑-๒๑ ขั้นตอนการปฏิบัติสำหรับการแก้ไขสถานการณ์อันเนื่องมาจาก คชน. มีดังนี้

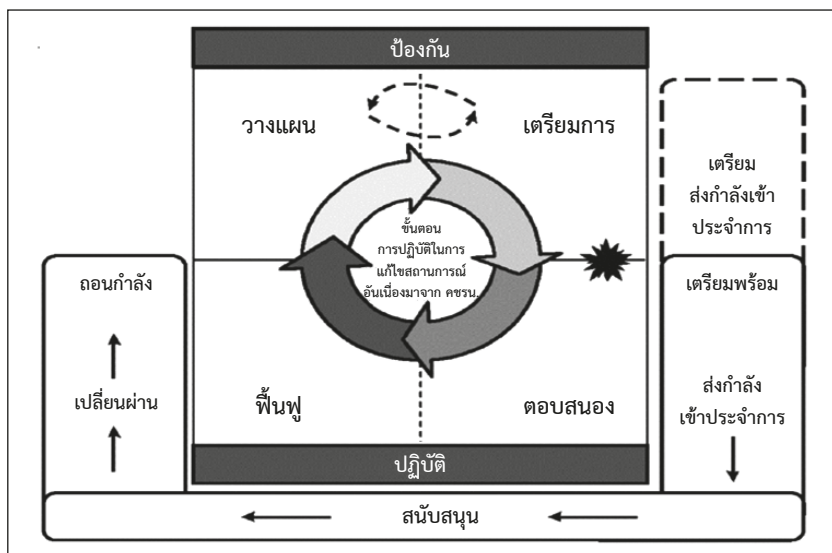
- การเตรียมพร้อม, การเตรียมการ และการประเมินสถานการณ์ ชุดปฏิบัติการตอบสนองมีการปฏิบัติหลายประการ ได้แก่ การกระตุ้นเตือนกำลังพลของหน่วยให้เตรียมพร้อมอยู่เสมอ ประเมินเหตุการณ์และพร้อมส่งกำลังเข้าประจำการได้ทันที และส่งกำลังส่วนล่วงหน้าเดินทางไปยังที่เกิดเหตุ

- การส่งกำลังเข้าประจำการ เมื่อได้รับคำสั่งที่ถูกต้องและเหมาะสม หน่วยจะเคลื่อนที่ไปยังสถานที่ที่กำหนดภายในกรอบระยะห่างตามที่กำหนดให้

- การสนับสนุนเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือน, เจ้าหน้าที่ชาติเจ้าบ้าน ชุดปฏิบัติการตอบสนอง (ยังอยู่ภายใต้การควบคุมบังคับบัญชาของกระทรวงกลาโหม) ดำเนินการสนับสนุนการประสานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการแก้ไขสถานการณ์

- การเปลี่ยนผ่าน ขั้นการปฏิบัตินี้ยังเป็นกิจของชุดปฏิบัติการตอบสนองที่ต้องดำเนินการให้เป็นผลสำเร็จก่อนการถอนกำลังจากการประสานงานระหว่างชุดควบคุมบังคับบัญชาของกระทรวงกลาโหมกับเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของชาติเจ้าบ้าน หรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือนภายในประเทศ

- การถอนกำลัง หน่วยปฏิบัติการตอบสนองเหตุเริ่มถอนกำลังเมื่อได้รับคำสั่ง ซึ่งขั้นการปฏิบัตินี้จะเสร็จสิ้นสมบูรณ์ หลังจากที่หน่วยได้เคลื่อนที่กลับสู่ที่ตั้งปกติตามที่ได้กำหนดไว้

รูปที่ ๑-๕ ขั้นการปฏิบัติสำหรับการแก้ไขสถานการณ์อันเนื่องมาจาก คสชน.